ρὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, ὁ κατάδικος ὠχρίασε, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπρόφερε τὰς λέξεις :

—«Καταρομένε Μπέλντεν ! Στὸ σπίτι σου πάντα θὰ τριγυρνᾶ τὸ φάντασμά μου !...»

Ἐδῶ σταμάτησα τὸ διάβασμα γιατὶ νύχτωνε καὶ δὲν ἔβλεπα πειά. Ἐσηκώθηκα, ἄναψα ἕνα κερί, καὶ ἐξηκολούθησα νὰ διαβάζω:

«Τὴν ἐποχὴν ἀκριβῶς αὐτήν, ἡ ἐξοχικὴ ἰδιόκτητος ἔπαυλις τοῦ δικαστοῦ Μπέλντεν, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθιζε οὗτος νὰ διαμένῃ μετὰ τῆς οἰκογενείας του χειμῶνα - καλοκαῖρι, ἦιο κλειστή, ὁ δὲ δικαστὴς διέμενε μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς οἰκίαν τινὰ κειμένην ἐντὸς τῆς πόλεως.

»Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν θανατικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ξυλουργοῦ Ὕωλλ, ὁ δικαστὴς μετέβη εἴς τινα ἐπαρχίαν πρὸς διακανονισμὸν ὑποθέσεώς τινος ἰδιωτικῆς φύσεως, ἡ δὲ σύζυγός του μετὰ τοῦ μικροῦ υἱοῦ της ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἐξοχικήν των ἔπαυλιν. Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ δικαστὴς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἔπαυλιν λίαν πρωΐ. Μόλις εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἔνθα ἐκοιμᾶτο ἡ σύζυγός του μετὰ τοῦ τέκνου της, εὑρέθη, ὁ δυστυχής, πρὸ φρικώδους θεάματος. Οἱ εἰς τὰς κραυγάς του προστρέξαντες ὑπηρέται εὗρον τὴν σύζυγον τοῦ κυρίου των νεκράν. Τὸ τέκνον της οὐδὲν εἶχε πάθει. Διεκρίνετο μόνον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς παρειᾶς του σημεῖόν τι, εἶδος μώλωπος ἐν σχήματι μικροῦ βρόγχου !

»Οὐδεὶς εἶχεν εἰσέλθει ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς καὶ οὐδεμία φωνὴ καλοῦσα εἰς βοήθειαν εἶχεν ἀκουσθεῖ. Ἡ ἀνάκρισις καὶ ἡ ἰατρικὴ ἐξέτασις ἀπέδειξαν ὅτι τὸ θῦμα εἶχεν ἀποθανεῖ ἐκ φόβου. Ὁ ἀτυχὴς δικαστὴς παραλαβὼν τὸ τέκνον αὐτοῦ ἀνεχώρησεν διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἄγνωστον διὰ ποίαν αἰτίαν».

Αὐτὰ ἔγραφε ἡ ἐφημερίδα. Δὲν εἶχα καλὰ-καλὰ τελειώσει τὸ διάβασμα, ὅταν ἦρθε ὁ ἐπιστάτης καὶ μοῦπε νὰ κατεβῶ κάτω στὸ σπιτάκι του νὰ φάμε.

— Κύριε Πάλμερ, μοῦπε ὁ ἐπιστάτης καθὼς τρώγαμε, κανεὶς δὲν ἔχει κοιμηθεῖ σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ κατάντησε ἔτσι. Ἐσεῖς εἴσαστε ὁ πρῶτος. Ἐγὼ δὲ θὰ τῶκανα αὐτό, κι' ἂν ἤξερα πὼς θὰ μοῦδιναν ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου...

Γέλασα μὲ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἁπλοϊκοῦ ἀνθρώπου, κάθισα λίγο ἀκόμα κάτω, κι' ἔπειτα ἀνέβηκα πάνω στὸ δωμάτιό μου, ὅπου ὁ ἐπιστάτης μοῦχε ἀνάψει μια κηλῆ φωτιὰ στὸ τζάκι. Σὲ λίγο ἔπεσα στὸ κρεββάτι,καὶ δὲν ἄργησε νὰ μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος.

Πόσην ὥρα κοιμόμουνα, δὲν ξέρω. Μιὰ στιγμὴ ὅμως, ξαφνικὰ πετάχτηκα ἀπάνω μ' ὁρμή. Εἶχα ἀκούσει, σᾶν σὲ ὄνειρο, ἕνα βαρὺ βογγητό, ἕνα βογγητὸ μακρὺ καὶ παρατεταμένο...

Κρύος ἱδρῶτας ἄρχισε νὰ μὲ περιβρέχῃ, ἀνασηκώθηκα μ' ὁρμὴ, καὶ κύτταζα γύρω μου. Στὴν ἀρχὴ δὲν εἶδα τίποτα μέσ' στὴν κάμαρα. Τὰ ξύλα δὲν εἴχανε χωνέψει, κι' ἡ φωτιὰ ἔκαιγε ἀκόμα, κι' ἔρριχνε ἕνα ζωηρὸ κόκκινο φῶς στὸ δωμάτιο. Μὰ τί ἤτανε τὸ μαῦρο ἐκεῖνο πρᾶμμα, τὸ κουβαριασμένο μπροστὰ στὸ τζάκι, τὸ ὁποῖο ἀντίκρυσα ἄξαφνα ;

Ἤταν ἕνα πρᾶμμα σᾶν ἄνθρωπος, σᾶν ἄνθρωπος τυλιγμένος σὲ μιὰ μαύρη μπέρτα. Σκέφτηκα πὼς θἄταν ὁ φύλακας καὶ πὼς θἄχε φέρει ξύλα γιὰ τὴ φωτιά. Μὰ πῶς εἶχε μπῆ στὸ δωμάτιο ; Τὴν πόρτα τὴν εἶχα κλειδώσει ἀπὸ μέσα...

— Ἐσύ 'σαι, Μάρκ ; ρώτησα.

— Ἐγώ, ἐγώ, μοῦ ἀπήντησε μιὰ φωνὴ βραχνὴ καὶ ὑπόκωφη. Τὰ ξύλα εἶνε βαρειά... Δὲν μπορῶ νὰ τὰ σηκώσω... Βοήθησέ με νὰ σηκωθῶ... Βοήθεια ! Γρήγορα ! Γρήγορα !...

Βέβαιος πὼς ἤταν ὁ γέρος ἐπιστάτης, πετάχτηκα ἀπ' τὸ κρεββάτι κι' ἔτρεξα νὰ τὸν βοηθήσω. Μόλις ὅμως πῆγα κοντὰ κι' ἀκούμπησα τὰ χέρια μου ἀπάνω του γιὰ νὰ τὸν σηκώσω,—ὦ !... πῶς νὰ σοῦ παραστήσω τὴ φρίκη τῆς στιγμῆς ἐκείνης—εἶδα πὼς ὁ μαῦρος αὐτὸς ὄγκος ἤταν ἕνας σκελετός, ἕνας σκελετὸς ἀπὸ κάτασπρα κόκκαλα, τυλιγμένος σ' ἕνα μαῦρο πανί !... Ἡ νεκροκεφαλή του γύρισε καὶ μὲ κύτταξε μὲ τἀδειανά της μάτια !... Μιὰ ἀναθρη φωνὴ φρίκης βγῆκε τότε ἀπ' τὸ στόμα μου. Ἔννοιωσα τὸ αἷμα στὶς φλέβες μου νὰ γίνεται πάγος. Τρελλὸς ἀπὸ φόβο κι' ἀπὸ φρίκη, ὥρμησα κατὰ τὴν πόρτα. Κατέβηκα τέσσερα-τέσσερα τὰ σκαλιά, κυττάζοντας πάντα ψηλὰ μὲ τρόμο, πέρασα τὸ σκοτεινὸ κῆπο, ποὺ μόλις τὸν φώτιζε ἀμυδρὰ τὸ φεγγάρι, κι' ἔφτασα τέλος στὸ σπιτάκι τοῦ ἐπιστάτη.

Τὸ ὑπόλοιπο μέρος τῆς νύχτας τὸ περάσαμε μὲ ἀγωνία καὶ ἀνησυχία, περιμένοντας νὰ ξημερώσῃ. Τέλος, ὅταν βγῆκε ὁ ἥλιος, ἀνεβήκαμε ἀπάνω καὶ μπήκαμε στὸ δωμάτιο. Ἡ φωτιὰ εἶχε σβύσει πρὸ πολλοῦ. Ὅλα ἤτανε στὴ θέση τους. Τὸ ἀπαίσιο φάντασμα δὲν εἶχε ἀφίσει κανένα ἴχνος τῆς ἐμφανίσεώς του...

Καὶ θἄλεγα πὼς ὅλ' αὐτὰ ποὺ εἶδα δὲν ἤταν παρὰ ἕνα κακὸ ὄνειρο, ἂν δὲν μοῦχε μείνει ἀπὸ τὴ νύχτα ἐκείνη, αὐτὸ ἐδῶ τὸ σημάδι στὸ χέρι π' ἄπλωσα στὸ φάντασμα...

Κι' ὁ φίλος μου μοῦδιξε, στὸ δεξί του χέρι, στὴ μέση ἀκριβῶς τῆς παλάμης, ἕνα μικρὸ κοκκινωπὸ σημάδι, σὲ σχῆμα θηλειᾶς !...

— Καὶ ἡ ἐπισκευή ; τὸν ρώτησα.

— Ἔγινε φυσικά. Μὰ δὲν τόλμησα νὰ ξαναγοιμηθῶ στὴν ἔπαυλι. Κι' οὔτε ξαναπάτησα ἐκεῖ, οὔτε τὸν ἀλλόκοτο ἰδιοκτήτη της ξαναεῖδα...

(*Διάσκευή*)

Σταθ.

Κυττάζοντας πάντα ψηλὰ μὲ τρόμο...

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΑΓΡΙΩΝ ΛΑΩΝ

ΚΕΥΛΑΝΗ, Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΞΟΤΗΤΩΝ

Ἡ ἁπλοποίησις τοῦ γάμου. Ἡ σύζυγος μὲ τοὺς δύο συζύγους καὶ τοὺς πολλοὺς λάτρεις της. Τὰ .. «μισακὰ» παιδιά. Τὰ προνόμια τῶν γυναικῶν, ποὺ ἐπεκτείνονται καὶ στά... θηλυκὰ ζῶα ! Ἡ καταραμένη τάξις τῶν ζητιάνων. Ἡ σκυλοζωή τους. Ἐπαιτεία... ἀλὰ Σακουλέ ! Οἱ κυνηγοὶ τοῦ βασιλικᾶ ποὺ τὸν ἐτάϊσαν ἀνθρώπινο κρέας ! Ἕνα τρομερὸ Βασιλικὸ διάταγμα κ.λ.π.

Ὁ γάμος στὴν Κεϋλάνη εἶνε ἡ πιὸ ἁπλῆ κοσμικὴ πράξη. Ὁ μέλλων γαμπρὸς στέλνει στὴ μέλλουσα σύζυγό του διάφορα δῶρα. Ἂν ἐκείνη τὰ κρατήσῃ, ἡ ὑπόθεσις ἐτελείωσε. Τὸ μυστήριο τοῦ γάμου θεωρεῖται ὡς τελεσθὲν πλέον μὲ τὴν ἁπλῆν ἀποδοχὴν τῶν δώρων ! Ἂν ὅμως οἱ χαρακτῆρες τῶν συζύγων δὲν συμβιβάζονται, ὁ γάμος διαλύεται ἀμέσως καὶ ἡ σύζυγος εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ δῶρα Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόθεσις τῆς τύχης τῶν τέκνων, τὰ ὁποῖα ἀπέκτησαν στὸ μεταξὺ οἱ σύζυγοι, ἔχει θαυμάσια ἁπλοποιηθῆ : Τ' ἀγόρια ἀκολουθοῦν τὸν πατέρα, τὰ κορίτσια τὴ μητέρα.

Μιὰ ἔγγαμος γυναῖκα στὴν Κεϋλάνη ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ καὶ ἐκλεκτὸν τῆς καρδίας της, φθάνει ὁ φίλος αὐτὸς ν' ἀνήκῃ στὴν τάξι τῶν εὐγενῶν !... Ἐπίσης μιὰ Κεϋλανὴ μπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ ἐπισήμως... δύο συζύγους, οἱ ὁποῖοι συνηθέστατα εἶνε ἀδελφοί. Στὴν περίπτωση αὐτὴ τὰ παιδιὰ εἶνε... «*μισακὰ*» καὶ ἀναγνωρίζουν καὶ... τοὺς δύο ὡς πατέρες !..

Στὴν Κεϋλάνη ἡ γυναῖκες κατέχουν ἐντελῶς ἐξαιρετικὴν θέσιν. Οἱ προῖκες των εἶνε ἀπηλλαγμένες ἀπὸ τὴ βασιλικὴ φορολογία, ἀπὸ τὸ φόρο τῶν Τελωνείων καὶ ἀπὸ τὰ «διόδια». Τόση μάλιστα εἶνε ἡ εὐλάβεια τῶν Κεϋλανῶν πρὸς τὸ θῆλυ γένος, ὥστε πολλὰ ἀπὸ τὰ προνόμιά τους ἐπεκτείνονται καὶ μάλιστα διὰ νόμου καὶ στά .. θηλυκὰ ζῶα. Ἔτσι τὸ φορτίον τῆς φοράδας ἐξαφνὰ εἶνε ἐλεύθερο ἀπὸ κάθε φόρο !...

Καὶ ὅμως μ' ὅλη αὐτὴ τὴν εὐλάβεια, ἀπαγορεύεται στὶς γυναῖκες, ἀκόμη καὶ τῆς ἀριστοκρατίας νὰ κάθουνται σὲ καρέκλα ἐνώπιον ἀνδρὸς καὶ ἂν αὐτὸς εἶνε κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως.

Οἱ ζητιᾶνοι, οἱ ὁποῖοι σ' ἐμᾶς κινοῦν λίγο-πολὺ τὸν οἶκτο καὶ τὴ συμπάθεια, στὴν Κεϋλάνη ἀποτελοῦν τάξη ἀνθρώπων καταραμένων καὶ καταδικασμένων στὴν ἐσχάτη περιφρόνηση. Καὶ νὰ ποιὸς εἶνε ὁ λόγος : Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση οἱ πρόγονοι τῶν ζητιάνων ἦσαν κυνηγοὶ τοῦ βασιλῆ. Αὐτοὶ προμήθευαν γιὰ τὸ τραπέζι του τὰ διάφορα κυνήγια. Κάποτε ἀντὶ γιὰ κρέας ἀγριμιοῦ, ἐτάϊσαν τὸ βασιλιᾶ τους κρέας ἀνθρώπινο ! Ὁ βασιλιᾶς τὸ βρῆκε τόσο νόστιμο τὸ «κυνῆγι» αὐτό, ὥστε ζήτησε κι' ἄλλο. Ὅταν ὅμως ἀνακάλυψε ὅτι τὸν ταΐζουν κρέας ἀνθρώπου, τόσο θύμωσε, ὥστε κατὴν πτῶσιν ἀκόμα τοῦ θανάτου τὴν ἐθεώρησε πολὺ μικρὴ γιὰ τοὺς κακούργους αὐτούς. Ἔτσι ἐξέδωκε διάταγμα, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ἀπαγόρευσε σ' αὐτοὺς καὶ στοὺς ἀπογόνους των νὰ ἔχουν περιουσία,εἴτε νὰ ἐξασκοῦν ἄλλο ἐπάγγελμα,ἐκτὸς ἀπὸ τὴ ζητιανιά. Εἶνε καταδικασμένοι νὰ πλανῶνται ἀδιάκοπα ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ καὶ ἀπὸ πόλι σὲ πόλι καὶ νὰ ἐπαιτοῦν. Τόσο δὲ συχαμένοι καὶ καταραμένοι θεωροῦνται, ὥστε τοὺς ἀπαγορεύεται ν' ἀντλοῦν νερὸ ἀπὸ τὰ πηγάδια. Γιὰ νὰ σβύσουν τὴ δίψα τους τρέχουν ἔξω, μακρυὰ στὰ ποτάμια καὶ πίνουν. Τὴν δὲ ἐλεημοσύνη τὴν ἀπαιτοῦν ὅπως ἐμεῖς ἀπαιτοῦμε ἀπὸ τὸν ὀφειλέτη μας τὰ δανεικά. Κεκτημένον δικαίωμα, βλέπετε ! Οἱ ἄλλοι εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ δώσουν, γιατὶ ἀπαγορεύεται νὰ τοὺς ἀποπέμψουν, ἢ νὰ τοὺς κακομεταχειριστοῦν.